

Fornyings- og administrasjonsdepartementet
Akersgata 59
Postboks 8004 Dep
0030 Oslo

Nasjonalt kompetansesenter for fri programvare
Grønland 58 Papirbredden
3040 Drammen

250908

Innspill til høring - Felles elektronisk tjenesteyting i offentlig sektor

Arbeidet med felles elektronisk tjenesteyting i offentlig sektor er et viktig arbeid. Det er betydelige gevinster å hente gjennom deling, gjenbruk og samarbeid i offentlig sektor. Med utgangspunkt i en målsetning om å bedre effektiviteten og utvikle bedre offentlige tjenester vil effektive IKT-investeringer være et viktig virkemiddel for å utnytte ressursene på en bedre måte. Friprogsenteret, Nasjonalt kompetansesenter for fri programvare, opplever stor pågang fra offentlige aktører som ønsker å dele sine investerte løsninger, og samarbeide på tvers av lokale og faglige grenser. Dette er en positiv utvikling, men det er likevel en lang vei å gå før vi ser reellt gjenbruk av investerte løsninger. Dette betyr i all hovedsak lite samfunnsøkonomisk lønnsom drift av offentlige midler og dermed heller ikke gode brukertjenester. Det er derfor positivt med initiativ knyttet til felles elektronisk tjenesteyting i offentlig sektor. Men for at dette virkelig skal ha reell effekt må samarbeid om infrastruktur og tjenester premieres og applauderes.

Friprogsenteret mener rapporten belyser de forskjellige utfordringene knyttet til parallelle investeringer, proprietære løsninger og gjennom dette manglende interoperabilitet på en god måte. Løsninger som over tid implementeres i etater og kommuner vil kunne samhandle på en mer effektiv måte gjennom noen felles prinsipper knyttet til åpenhet og gjenbruk. Dette gjelder både mellom statlige etater og mellom forvaltningsnivåene stat, fylkeskommune og kommune.

Rapporten er konkret og presis i beskrivelsen av retningslinjer og prinsipper for IKT-arkitektur. Samtidig vil vi understreke at rapporten innenfor noen områder er mangelfull med tanke på den betydningen fri programvare vil ha i fremtidens utvikling. Skal man oppnå målet om mer samfunnsøkonomisk lønnsom drift av offentlig sektor og et bredere leverandørmarked, er fri programvare en viktig forutsetning. Dette står også høyt på den tverrpolitiske agenda, og vi kjenner til en økning i bruk og forventet bruk i offentlig sektor såvel som i næringslivet og IT-næringen. Et område hvor vi mener fri programvare vil kunne spille en sentral rolle er utvikling av felleskomponenter og fagsystemer. Dette bør være en del av den videre strategien, og det bør stilles krav om reell dokumentasjon og deling av offentlig investerte prosjekter.

Under punkt 6.6 beskrives fri programvare som et av to alternativer for styringsmodell av felleskomponenter. Her mener vi det er viktig, som en del av arbeidet med rapporten, å vurdere hvordan man tenker organiseringen og forvaltning av en katalog med felleskomponenter basert på fri programvare. Å utvikle katalogen helt eller delvis på komponenter basert på fri programvare vil kunne føre til en mer krevende forvaltning, samtidig som det vil gi mange fordeler.

Utvikling av felleskomponenter basert på fri programvare vil i mange tilfeller kunne gi store besparelser og mer fleksibilitet i forhold til felleskomponenter som er basert på leverandøreide løsninger. Ved å bygge felleskomponenter basert på fri programvare vil man fra det offentlige sikre at leverandører av felleskomponenter som brukes av store deler av offentlig sektor ikke får for stor markedsrett. Vi forutsetter at fri programvare får en langt sterkere posisjon i det videre arbeidet med felles ikt-arkitektur. Friprogsenteret har gode prosjekter og eksempler å bidra med, og ser fram til videre samarbeid om felles elektronisk tjenestestruktur for offentlig sektor. Dette er en ekstremt viktig oppgave for å bygge en

kostnadseffektiv og brukerorientert offentlig sektor, og ikke minst møte samfunnets framtidige utfordringer. Også av politiske årsaker forutsetter Friprogsenteret at fri programvare blir en sentral del av felles elektronisk infrastruktur og at det kommer tydelige styringssignaler som også følges konkret opp.

Friprogsenteret stiller seg til disposisjon om det er behov for ytterligere kunnskap og prosjektdeltagelse.

Med vennlig hilsen

Christer Gundersen/s/
Utviklingsleder

Heidi A. Austlid/s/
Direktør